

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. X. Quid sit cambium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

VIII. Census vitalitius, quia est virtualis spon-
sio, & nititur eventui fortuito, licitus est, *Fill. Dian.*
p. 7. t. 9. R. 70.

DUBIUM X.

Quid sit Cambium?

Resp. Cambium, quod permutationem signifi-
cat, hic accipitur pro sola permutatione pecunia.
Et est contractus, quo Campsor aliquis Campsa-
rio volenti cambit pecunias, cum lucro aliquo
præter sortem. Quod si sine intentione usuraria
fiat, ob titulos justos tali lucro æstimabiles, patet
non esse malum. Unde cum quatuor sint cambi-
orum genera, nimirum 1. Cambium minutum
seu manuale. 2. Cambium per literas. 3. Cambium
reale. 4. Cambium siccum seu fictum: circa ea re-
solvuntur.

I. Licetum est Cambium minutum, in quo dan-
tur pecuniæ majores pro minoribus, vel contra:
quia hic sunt justi tituli aliquid lucrandi, nimirum
labor Campsoris in numeranda pecunia, item di-
ligentia in pecunia omnis generis conquirenda,
ut Campsariis quibusvis sit paratus, item puritas
materiæ & commoditas, ut cum aurum, vel alia
moneta commoda, datur pro minuta & incom-
moda. *Laym. l. 2. t. 4. c. 19 n. 4.*

II. Licetum est item Cambium per literas, cum
scilicet Campsor hic, v. g. Monasterii prior accipit
pecunias, quas postea literis datis alibi, v. g. Fran-
cofurti refundit per suos factores: quia hic etiam
sunt justi tituli, scilicet virtualis trajectio pecuniæ,
&

& ejus affecuratio ; tantundem enim facit , ac si Campfario pecuniam ejus Francofurtum transferat sine periculo. Minus tamen Campfor exigere debet, quam si realiter transtulisset, *Laym. l.c. Bon. d. 3. q. 5. p. 1. Nav. Less. & c.*

III. Item licitum est Cambium reale, cum Campfor hic Monasterii prior dat pecunias, ut per suos alibi eas recipiat à Campfario ; qui alibi habet pecunias, sed eget nunc eis hic. Titulus hujus Cambii est item translationis & affecurationis ; tantundem enim facit Campfor , ac si pecunias Campfarii absentes sifteret hic præsentem, vel ut alii ajunt, ac si præsentem pecunia emeret absentem, quæ utique minus valet, *Laym. l.c. num. 6 & 7. Bon. l.c.*

IV. Illicitum est Cambium fictum seu siccum, quod nihil aliud est , quam titulus lucrandi ; ut v. g. Titius indigens pecuniis petit à Campfore sibi dari 100. Campfor autem non aliter dat nisi Francofurti, v. g. vel alio loco distante solvendos, petitq; ab eo pretium, quod solet dari pro locis similibus. Titius ergo accipit, & tamen verè non cogitat reddere in istis locis, imò forsan nec habet istuc correspondentem, idq; constat Campfori: contractus hic est Cambium fictum, ac verè mutuum, ideoq; palliata usura. Excusabitur tamen Campfor, si lucrum illud exigat titulo lucrari cessantis. Plura vide apud *Toll. l. 5. c. 52. Bon. d. 3. q. 3. p. 1.*

V. Quod attinet ad Cambium Francofurtense, in quo mercatores dantes Cambium ad proximas nundinas, quo magis ea distant, eò plus exti-

gunt, si idè præcisè plus exigatur, quia solutio diutius differtur, usura est: si autem ratione alterius tituli iusti, v. g. lucri cessantis, cum pecunia mercatorum sit instrumentum lucrandi, quo si diutius carent, carent lucro, & quo longius est tempus, eo plures cambium petunt, ideoque crescit valor pecuniæ tunc lucrum est iustum. *Laym. l. c. num. 9. ex Molin. Less. &c.*

VI. Qui cambiendo, (vel aliter) pecuniam adu-
terinam accepit, siue ex ignorantia, aut inadvertē-
tia, non potest illam expendere; quia res vitiosa
non potest tradi alteri, vitio non detecto. *v. supra
de vendit.* Neq; ex eo, quod ipse deceptus est, po-
test decipere alios; cum actio, quæ deceptus fuit,
nullum ad hoc jus tribuit, *Bon. d. 3. q. 5. p. 1. ex Az.
Sanct. &c.*

DUBIUM XI.

Quid Locatio, & Conductio?

Resp. Est contractus, quo quis personam, vel rē
aliquam mobilem, vel immobilem alteri ad tem-
pus utendam, vel fruendam concedit, certo pre-
tio, aut mercede, seu pensione constituta. Utenda
conceduntur, v. g. elocata domus, equus, servus,
&c. Fruenda conceduntur elocata vacca, capra,
fundus, pomarium, &c. Unde considerata huius
contractus natura, & juris dispositione *resolvuntur
sequentes casus.*

I. Si res locata ante traditionem pereat, contra-
ctus dissolvitur, & conductor liberatur.

II. Si absque culpa conductoris, usus vel fru-
ctus rei cesset, v. g. quia domus ruinā minatur, in-
fe-